

АЛЕКСАНДЪР ПУШКИН ПОДРАЖАНИЕ НА КОРАНА

Превод от руски: Александър Миланов, —

chitanka.info

ПОДРАЖАНИЕ НА КОРАНА [0]

Посветено на П. А. Осина

I

*Кълна се в конската следа,
кълна се в праведната битка,
кълна се в ранната звезда
и във вечерната молитва. [1]*

*Не съм те изоставил аз.
Кого дарих с успокоение
под сенчест храм и в тежък час
спасих от яростно гонение?*

*Кого в пустинята поих
с вода, която в извор свети?
И чий език аз надарих
с могъща власт над умовете?*

*Във праведния път върви,
гони неправдата презряна,
ласкай сиротните глави
и проповядвай вред корана.*

II

Жени невинни на пророка,
едни сред женския безброй
страните вие от порока.
Живеете в блажен покой
и скромно леете напеви
в одежди на безбрачни девы.
Пазете верните сърца
за ласки нежни, срамежливи,
от погледите нечестиви
вий крийте своите лица.
А вий, които се тълпите,
при Мохамеда вечери
пазете се да го смутите
със суетите на света.
Сред помисли благочестиви
не иска той велеречиви
слова край него да шумят:
през пировете му смирени
най-целомъдрено склонени
неволниците^[2] му стоят.

III

Смутил се гневният пророк,
чул как слепецът^[3] приближава.
Не дръзва ловкия порок
сърцето му да изкушава.

Отключи звездна книга ти,
пророко, не за сган припряна.
Неверниците не гнети,
спокойно възвести корана!

Защо е горделив човек?
Дали че гол света съзира,
че диша той не дълъг век
и слаб родил се, слаб умира?

*Че господ ще го умъртви;
и възкреси по своя воля,
че от призвездни синеви
го пази в радост и неволя?*

*Че с плодове го е дарил
и с хляб, и с палми, и с маслини
че щедро е благословил
и труд, и ниви, и градини?*

*Но ангел дважд ще разсече
със тръбни звуци небесата —
син майка си ще отрече
и ще избяга брат от брата.*

*Към бога ще се завтекат
уплашени до смърт тълпите
и нечестивците ще мрат
със пламъци и кръв покрити.*

IV

*Със теб, всесилни, да се мери
могъщият веднъж решил,
но властолюбските химери
ти, господи, си усмирил.
Промълвил си: живот аз давам,
аз на земята смърт вселявам,
лежи над всичко мойта длан.
А той: живот аз също давам
и на земята смърт вселявам —
с теб, боже, равен съм по сан.
Но в миг пророка ням притихва,
чул как гласа ти с гняв звъни:
— От изток слънцето ще вдигна,
а ти от запад го вдигни!*

Творецо властен, небесата
на плещите ти се крепят,
за да не паднат на земята
и хората да задушат.^[4]

Сред необятната вселена
запали ярко слънце ти.
Тъй напоен от миро лена
в кристален полюлей блестя.

Молете бога; с власт могъща
той праща вятър; в летен зной
небето с облаци обгръща;
и сянката ни дава той.

Всеблаг е бог: с коран сияен
на Мохамед е дал крила —
и ний света да опознаем
и да не тънем във мъгла.

Бой страшен ми се присъни —
лъщят обръснати главите
и тежки мечове въртите
по кули, ровове, стени.

Деца на жарките пустини,
послушайте гласа свещен!
Водете младите робини
със плячката от боя в плен!

Вий победихте: слава вам,
а на страхливите — презрение.
Те не отиваха в сражение
със вяра и божествен плам.

*Пред плячката от боевете
те ще рекат със алчна скръб:
„И нас със себе си вземете“,
но вий им обърнете гръб.*

*Блажени падналите в боя:
те влизат в божия едем
и сладко тънат във покоя,
забравили скръбта съвсем.*

vii

*Стени боязливи:
във пещерен свод
свещена лампада
гори до зори.
С молитва сърдечна
пророко, махни
печалните мисли,
лукавия сън!
До изгрев молитва
смирено шепти;
небесната книга
чети до зори!*

viii

*Търгуваш ли със съвестта пред нищетата,
скъпернически да не сипе дар ръката:
угодна е на бога щедростта.
Щом дойде страшен съд, като от ниви тучни,
сеятелю благополучни,
стократно ще получиш за труда.*

*Но ако, жалейки за земното имане,
на просека ти даваш подаяние
със стисната скъпернически длан,*

знай: ще изчезне като пепел сива,
която дъжд от камъка измива,
от господата низвергнатата дан.

IX

И морният пътник на бог се гневял:
от жажда измъчван, за сянка ламтял.
Три дни и три ноци в пустинята кретал:
очи, възпалени от зной и от пепел,
с тъга безнадеждна той впивал навред.
В миг извор под палма съгледал отпред.

И тозчас към палмата се устремил
и жадно със хладна вода утолил
горящите в зноя език и зеници
и легнал до своята добра магарица.
И дълго години проснал в сън дълбок
по властната воля на властния бог.

Най-сетне дошел за пробуждане час;
той става и чува отнякъде глас:
„Отдавна ли тук си заспал тъй дълбоко?“
И той отговаря: „Блестеше високо
горещото слънце и вчера така:
заспах сутринта, пак е сутрин сега.“

„О пътнико, много по-дълго си спал.
Млад легна, а днеска си цял побелял —
говори гласът. — Отдавна изтляла
е палмата, сянка над извор люляла.
А изворът тъне в пустинната степ.
Магарешки кости белеят до теб.“

Внезапният старец от мъка тозчас
обронил глава и заплакал на глас.
И чудо в пустинята става тогава:
пак всичко предишно за миг оживява:

*пак палмата сенчеста шапка люлей,
пак изворът тихо водите си лей.*

*Обличат се вехтите кости във плът
и пак по магарешки еква ревът,
и пътникът чувства и сила, и младост,
в гръдта заиграва предишната радост.
Със свети възторзи бий силната гръд
и с бог той поема по дългия път.*

[0] Напечатано в сборника избрани стихотворения, 1826 г. Пушкин се е ползвал от Корана в руския превод на М. Верьовкин, издаден през 1790 г., но твърде често е влагал в стиховете си смисъл, съвсем неотговарящ на оригинала, изпълнени с автобиографично съдържание и само стилизирани в духа на Корана. Посветил е това произведение на П. А. Осипова, тъй като в по-голямата си част подражанията са написани в имението ѝ Тригорско. Пушкин прекарал там няколко дни след скарването си с баща си, тъй като Сергей Лвович приел поръчението на полицейските власти да следи за поведението на заточения Пушкин.

„Нечестивите — пише Мохамед (главата «Награди») — мислят, че главата е сбор от нови лъжи и стари басни.“ Мнението на тези нечестиви, разбира се, е справедливо; но независимо от това, много нравствени истини са изложени в Корана по силен и поетичен начин. Тук се предлагат няколко волни подражания. В оригинала Аллах навсякъде говори от свое име, а за Мохамед се споменава само във второ и трето лице. — Б.а. ↑

[1] На други места в Корана Аллах се кълне в копитата на кобилите, в плодовете на смокинята, в свободата на Мека, в добродетелта и порока, в ангелите и човека и прочие. Тези странни риторически обрати се срещат много често в Корана. — Б.а. ↑

[2] „Моят пророк — добавя Аллах — няма да ви каже това, тъй като той е много учтив и скромен, но аз нямам нужда да се церемоня с вас“ и прочие. Ревността на арабина диша в тези заповеди. — Б.а. ↑

[3] Из книгата *Слепец*. — Б.а. ↑

[4] Лоша физика, но затова пък каква поезия. — Б.а. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.